
FRANSA'NIN SUUDİ ARABİSTAN'A SİLAH SEVKİYATI PROTESTO EDİLDİ

10.05.2019

TRT Haber (10 Mayıs 2019)

İki Fransız uluslararası insan hakları grubu, Fransa'nın kuzeyindeki bir limana demirleyen Suudi Arabistan gemisine silah yüklenmesini engellemek için protesto düzenledi.

Suudi Arabistan'ın en büyük silah tedarikçilerinden olan Fransa'ya, silah satışının durdurulması konusunda protestolar ve baskı artarken, Fransa Savunma Bakanı Florence Parly, Suudi Arabistana ait bir kargo gemisinin silah almak için Fransaya geldiğini açıklamıştı.

Suudi Arabistan gemisi Fransa'nın kuzeyindeki bir limana demirlerken, iki Fransız uluslararası insan hakları grubu, silah yüklemesini engellemek için protesto düzenledi.

Bu hareket, Fransa yönetiminin Suudi Arabistan ve Birleşik Arap Emirlikleri'ne (BAE) sattığı silahların Yemen'de Husilere karşı kullanıldığının öne sürülmesinden sonra geldi.

"Suudi Arabistan ve BAE terörle mücadele konusunda Fransa'nın müttefiki"

Suudi Arabistan'a satılan silahların Yemen'de kullanıldığı iddiaları üzerine açıklama yapan Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron ise, Suudi Arabistan ve BAE'nin terörle mücadele konusunda Fransa'nın müttefikleri olduğunu belirterek, "(Satılan silahların) Sivillere karşı kullanılmadığı yönünde garanti alındı. Satılan silahların geneli ülke içerisinde ve sınırlarda çatışmalarda kullanılıyor. Bu silahların sivil halka karşı kullanılmamasını istedik." ifadelerini kullanmıştı.

Fransa'nın sattığı silahların Yemen'de kullanıldığı iddiaları

Kamu yayıncısı Radio France ve Disclose internet sitesinin, Savunma Bakanlığı bünyesindeki Askeri İstihbarat Şubesine ait 25 Eylül 2018 tarihli gizli bir belgeye dayanarak yaptığı haberde, Fransa yönetiminin Suudi Arabistan ve Birleşik Arap Emirlikleri'ne (BAE) sattığı silahların Yemen'de Husilere karşı kullanıldığı öne sürülmüştü.

Belgede, Yemen'de kullanılan silahlarla ilgili detaylı bilgilerin yer aldığı belirtilmişti. Yemen'de Fransızlara ait 48 "Caesar" topunun kullanıldığı bölgelerde, Mart 2016-Aralık 2018 döneminde düzenlenen 52 saldırıda 35 sivilin hayatını kaybettiği aktarılmıştı.

Yemen'de aynı zamanda 70 Fransız savaş uçağının ve Fransa'nın 1990'lı yıllarda BAE'ye sattığı savaş tankının da kullanıldığı kaydedilen belgede, Yemen'de en çok hava saldırılarının can kaybına

neden olduğu, Riyad'ın Mart 2015'ten bu yana Husilerin elinde tuttuğu topraklarda yoğun hava saldırıları düzenlediği, bu saldırıların sayısının 2015'ten bu yana 24 bin olarak belirlendiği vurgulanmıştı.

Belgede ayrıca, Fransız devletinin Suudi Arabistan'a silah satmaya devam ettiği ve 2023'e kadar bu ülkeye 147 savaş topu teslim edeceği belirtilmişti.

Öte yandan İngiltere, Belçika, Almanya ve Danimarka gibi Avrupa ülkelerinin de Suudi Arabistan'ın önemli silah tedarikçilerinden olduğu biliniyor. Her ne kadar Almanya ve Danimarka, Suudi Arabistan'a silah ihracatını askıya almış olsa da İngiltere ve Belçika hakkındaki iddialar devam ediyor.

İngiltere

İngiltere, Suudi Arabistan'ın Avrupa'daki en önemli silah ihracatçısı konumundaki ülkelerinden biri.

Uluslararası eleştirilere rağmen bu tavrından vazgeçmeyen İngiltere'de, aralarında İşçi Partisi, İskoç Ulusal Partisi, Liberal Demokratlar, Plaid Cymru ve Yeşil Parti'nin de olduğu muhalefet partileri, Dışışleri Bakanlığına Suudi Arabistan'a silah ihracatını durdurma çağrısı yapan bir mektup yazmıştı.

Parti liderleri mektupta, Suudi Arabistan'a "temel insan hakları yasalarına uyması için" daha fazla baskı yapılması gerektiği, silah ihracatının devam etmesinin ise utanç verici olduğu mesajı vermişti.

İngiliz akademisyen Anna Stavrianakis ise, The Guardian gazetesinde kaleme aldığı, "Neden İngiltere'nin Yemen'e silah ihracatı hakkında konuşamıyoruz?" başlıklı bir yazıda, Suudi Arabistan'a silah satışının İngiltere'nin toplam silah ihracatının yarısını oluşturduğunu, 2015'ten bu yana 4,7 milyar sterlin'den fazla silah ihracatının lisanslandığını aktaran yazar, devlet istatistiklerinin ihracatın muhtemel değeri konusunda önemli ölçüde eksik rapor verdiğini iddia etmişti.

Belçika

Belçika'nın basın organları Le Soir, Knack ve VRT'nin araştırma platformları Bellingcat ve Lighthouse Reports ile yürüttüğu "Belçika Silahları" adlı araştırmanın sonuçları, Suudi Arabistan'ın Belçika'dan ithal ettiği Piranha LAV-25 zırhlı araçlar, FN F2000 tam otomatik tüfekler ve Belçika teknolojisiyle üretilen savaş uçakları ve Airbus A330 tankerlerini Yemen'deki savaşta kullandığını göstermişti.

Suudi Arabistan'a yoğunluklu silah ihracatı yapan Belçika'nın Valonya bölgesi, gazeteci Cemal Kaşıkçı cinayetinin ardından Suudi Arabistan'la yeni anlaşma olmayacağını duyurmuştu.

Ancak ihracatların gerçekteştiği Anvers limanının dokümanlarını inceleyen araştırma grubu, Valonya'dan Suudi Arabistan'a bu yıl üç kere askeri teçhizat ihracatının yapıldığını ortaya koydu.

Almanya

Almanya ise, Suudi gazeteci Cemal Kaşıkçı cinayeti nedeniyle ekimde başlayan Suudi Arabistan'a silah ihracatı yasağını Mart sonuna kadar askıya aldığını açıklamıştı.

Almanya'da, Suudi Arabistan'a silah ihracatıyla ilgili yasağın kaldırılıp kaldırılmaması konusunda görüş ayrılığı yaşanıyor.

Danimarka

Danimarka hükümeti de, 22 Kasım 2018de aldığı kararla, gazeteci Cemal Kaşıkçı cinayeti ve Yemen'de yaşanan insani krizdeki rolü nedeni ile Suudi Arabistan'a silah satışını askıya almıştı.

Yemen'de Suudi Arabistan öncülüğündeki koalisyon

Uzun süredir siyasi istikrarsızlığın hüküm sürdüğü Yemen'de, Husiler ile hükümete bağlı güçler arasında çatışmalar yaşanıyor.

Husiler, Eylül 2014'ten bu yana başkent Sana ve bazı bölgelerin denetimini elinde bulundururken, Suudi Arabistan öncülüğündeki koalisyon güçleri ise Mart 2015'ten bu yana Husilere karşı Yemen hükümetine destek veriyor.

Kaynak: TRT Haber, Reuters, AA

Kaynak/Source: